

Ramazanski savjeti za žene

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Naučni odsjek pri izdavačkoj kući
Medarul-vatan

Prijevod: Senad Crnkić

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ ما يهم المرأة في رمضان ﴾

« باللغة البوسنية »

القسم العلمي بمدار الوطن

ترجمة: سناد تسرنكتش

2013 - 1434

IslamHouse.com

U ime Allaha Milostivog Samilosnog

Hvala Allahu Gospodaru svjetova, neka je salat i selam na posljednjeg Poslanika i Vjerovjesnika, našeg Vjerovjesnika Muhammeda, na njegovu porodicu i sve ashabe, a zatim:

Ovo je kratka poslanica koja pojašnjava pitanja koja se tiču žene vjernice muslimanke u mjesecu ramazanu i to od propisa posta, njegovih adaba i sunneta, zatim propis posta i njegove koristi, uz napomenu na etiku i moral kojim se muslimanka mora okтити u ovom vrijednom mjesecu. Allaha Uzvišenog molimo da je učini od koristi te da bude iskreno radi Njegova plemenita lica.

Prvo: Značenje posta

Post je djelo kojim se Allah Uzvišeni obožava tako što se ostavlja sve što će pokvariti post od pojave zore pa do zalaska sunca.

Drugo: Propis posta u mjesecu ramazanu

Post mjeseca ramazana je obaveza i farz, i dokaze za to uzimamo iz Kur'ana, sunneta i koncenzusa učenjaka.

Ovaj post je sastavni dio (rukn) od pet islamskih ruknova.

Ko porekne njegovu obaveznost takav je otpadnik (murtedd) i kafir (nevjernik), od njega će se tražiti da se pokaje a ako se ne pokaje nad njim se izvršuje smrtna kazna i to kao otpadnikom od vjere.

Treće: Ko je obavezan postiti?

1. Post je obavezan svakom razumnom, punoljetnom muslimanu koji je u mogućnosti da posti uz uslov da nije putnik i da kod sebe nema prepreka posta.
2. Nevjernik neće postiti i nije dužan nadoknaditi post ako prihvati islam.
3. Maloljetnoj osobi post nije obavezan.
4. Luda osoba nije dužna da posti kao ni da se nahrane siromasi radi toga.
5. Osoba koja nije u mogućnosti da posti zbog stalne prepreke (sebeba) neće postiti, ali će za svaki dan nahraniti siromaha.
6. Bolesnik čije ozdravljenje se očekuje neće postiti ako mu post biva teškim, ali će nadoknaditi nakon što ozdravi.
7. Trudnica i dojilja koje ne mogu da poste radi trudnoće ili dojenja ili pak ako se boje za svoje dijete neće postiti, ali će nadoknaditi propušteni post.
8. Osoba koja je prisiljena da prekine post da bi spasio nevinog od utapanja ili požara, prekinut će post kako bi ga spasio, ali će nadoknaditi.
9. Putnik će postiti ako želi, a ako želi prekinut će post, ali u tom slučaju će nadoknaditi one dane koje nije postio.
10. Žena u stanju hajda (menstrualnog perioda) ili stanju nifasa (postporođajnog perioda) ili

babinja) neće postiti i nije joj dozvoljeno, ali će nadoknaditi.

Četvrto: Kada je propisan post mjeseca ramazana?

Post mjeseca ramazana je propisan druge godine po Hidžri, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je postio devet ramazana.

Peto: Kako se utvrđuje početak mjeseca ramazana?

Početak mjeseca ramazana se utvrđuje na jedan od dva načina:

Prvi: viđenjem mladaka.

Drugi: upotpunjavanju mjeseca šabana trideset dana.

Dokaz za ova dva načina je hadis Ibn-Omera, radijellahu anhuma, da je Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Kada vidite mladak postite, a i kada ga vidite (na kraju mjeseca) prekinite post. A ako se nešto ispriječi viđenju odbrojite mu".* Muttefekun alejhi.

Kaže se: "Ispriječilo se viđenju mladaka kada ga nešto prekrije poput oblaka ili nečeg drugog pa se ne ispolji i ne vidi se".

A značenje je: "Odbrojite broj mjeseca dok ga ne upotpunite trideset dana".

Šesto: Obaveznost određivanja (uspostavljanja) nijjeta

Vadžib (obaveza) je odrediti nijjet posta koji je farz (stroga dužnost) i to prije nastanka zore. Dakle, nijjet je uslov ispravnosti farz posta i nijjetom se razlučuju ibadeti od adeta (običaja).

Rekao je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko ne zanijeti post prije zore, takav nema posta"*. (Sahih sunen Ebi-Davud)

I rekao je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko ne označi (odredi) post prije zore, takav nema posta"*. (Sahih sunen En-Nesai)

A značenje riječi "zanijeti" je: "odluči". Dakle, nijjet je obaveza i ispravno je nijjet učiniti u bilo kojem dijelu noći pa makar prije zore na nekoliko trenutaka.

Nijjet za svaki ibadet se čini u srcu i nije dozvoljeno da se izgovara jezikom.

Rekao je šejhul-islam, rahimehullah: "Svako ko zna da je sutra ramazan i želi da posti, taj je već zanijetio, i tako radi ogromna većina muslimana".

Sedmo: Vrijeme posta

Post počinje od nastanka druge (istinske zore) a završava zalaskom sunca. Kada nastane istinska zora obaveza je na ženi da napusti sve što kvari post, svejedno čula mujezina ili ne. Ako zna da mujezin uči ezan kod nastanka zore obaveza joj je da napusti stvari koje kvare post čim ga čuje. Na muslimanki je obaveza da sazna

ispravno vrijeme početka i kraja posta kako bi izbjegla neugodnosti.

Osmo: Stvari koje kvare post

Rekao je šejh Ibn-Usejmin, rahimehullah: „Postać neće pokvariti svoj post ako konzumira nešto od stvari koje kvare post u stanju zaborava ili neznanja ili čak pod prisilom; pa kada postač pojede ili popije iz zaborava, post mu neće biti pokvaren jer je zaboravio.

A ako pojede ili popije smatrajući da je sunce zašlo ili da zora još nije nastupila neće pokvariti post jer je bio u stanju neznanja.

A ako bude izapirao usta pa mu uđe voda u grlo bez namjere neće mu post biti pokvaren jer nije imao namjeru.

A ako doživi poluciju u snu post mu, isto tako, neće biti pokvaren, jer nije imao izbora“. (Preuzeto iz brošure Nubez fis-sijam)

A što se tiče stvari koje kvare post, njih ima osam:

Prva: Spolni odnos, jer kada postač spolno opći u danu ramazana post će mu biti pokvaren i na njemu je obaveza da nastavi sa postom sve do kraja dana kao i obaveza pokajanja Allahu, traženja oprostata i kajanja nad onim što je uradio.

Također, na njemu je obaveza nadoknade tog dana u kojem je imao seksualni odnos i uz nadoknadu dužan je ispuniti teški keffaret, a to je oslobađanje roba, pa ako ne može onda će postiti dva mjeseca uzastopno, a ako ni to

ne može onda će nahraniti šezdeset siromaha miskina, za svakog siromaha pola sa'a hrane naroda tog mjesta.

Zato, na razumnoj muslimanki je obaveza da se čuva svega što će je odvesti u ovaj ogromni grijeh, te da ne slijedi šejtanske stope kako ne bi upala u ono što je Allah učinio haramom.

Druga: Namjerno jelo i piće, svejedno bilo putem usta ili nosa, a onaj ko pojede nešto namjerno na njemu je da i dalje posti do kraja dana i još je dužan učiniti tevbu, kao što je dužan da traži oprost a i da se kaje nad onim što je uradio. I na kraju je još dužan da nadoknadi taj dan.

Treća: Izlučivanje sperme u budnom stanju i to putem onanisanja ili ljubavne predigre ili poljupcem ili zagrljajem itd. A na njemu je da čini kao i osoba koja je nešto pojela ili popila namjerno.

Četvrta: Hranjive injekcije koje bivaju zamjenom za hranu, jer su one u značenju hrane i pića, a što se tiče injekcija koje nemaju osobinu hrane takve ne kvare post.

Peta: Transfuzija krvi kao da žena dobije krvarenje pa joj se u zamjenu da druga krv putem transfuzije.

Šesta: Izlazak krvi hajda (menstruacije) i nifasa (babinja), jer je ženi u stanju hajda i nifasa zabranjeno da posti tokom tog perioda, pa kada bi se desilo da je postila ne bi bilo ispravno.

Sedma: Vađenjem krvi putem hidžame ili flebotomije ili dobrovoljnog davanja ili radi spašavanja bolesnika i slično tome zbog riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: *"Pokvario je post hadžim*

(onaj koji radi hidžamu) i mahdžum (onaj kome se hidžama radi)". (Hadis su zabilježili Ahmed, Ebu-Davud, En-Nesai, a Albani ga ocijenjuje vjerodostojnim)

A ako krv izađe bez razloga poput krvarenja iz nosa ili kao rezultat vađenja zuba i slično, tada post neće biti pokvaren, jer to nije hidžama niti u značenju hidžame.

Osma: Namjerno povraćanje, ali ako ga povraćanje nadvlada te povrati bez da ima bilo kakvog izbora, u tom slučaju post neće biti pokvaren zbog riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: *"Koga nadvlada povraćanje dok posti nije dužan nadoknaditi, a ko prouzrokuje povraćanje neka nadoknadi"*. (Hadis su zabilježili sabirači zbirki Sunena, a Tirmizi ga ocijenjuje dobrim, dok ga Albani smatra vjerodostojnim hadisom)

Deveto: Stvari koje su dozvoljene ženi u postu i koje ne štete njenom postu

1. Pljuvačka, jer je dio tekućine koja nastaje kao rezultat praznog želuca, a što se tiče guste sluzi, obaveza je izbaciti je van usta.
2. Misvak, jer je njegovo korištenje sunnet tokom posta i mimo posta.
3. Izlazak mezja (providna, viskozna i bezbojna tekućina) zbog bilo kojeg razloga ne kvari post.
4. Korištenje mirisa, a što se tiče behura (mirisni dim) nije ga dozvoljeno udisati jer ima svoju materiju koja dospijeva do želuca a ona je dim.

5. Korištenje paste prilikom pranja zuba uz izbjegavanje gutanja kako ne bi dospijela do želuca.
6. Korištenje kapi za oči i uši.
7. Korištenje pumpice kao lijek za astmu.
8. Korištenje surme uz napomenu da ju je koristiti po noći puno bolje za postača.
9. Korištenje kane ne šteti njenom postu.
10. Vađenjem malo krvi radi analize ne utječe na post.
11. Korištenjem klistira radi potrebe ne utječe na post.
12. Okusiti hranu radi potrebe tako što se stavi na vrh jezika kako bi kuharica znala da li je hrana slatka ili slana uz izbjegavanje gutanja bilo šta od nje.
13. Poljubac muža ne šteti njenom postu, a ako neko od njih dvoje doživi orgazam, toj osobi je post pokvaren.
14. Odgoda kupanja radi džunupluka ili kupanja radi menstruacije i babinja do nastupanja zore.
15. Rashlađivanje sa vodom u toku ramazanskog dana u vremenima ekstremnih vrućina.

Deseto: Mudrosti posta i njegove koristi

1. Post je ibadet kroz koji se prepoznaje insanovo davanje prednosti onim stvarima koje voli njegov Gospodar nad stvarima koje

- on voli, kako bi time zadobio zadovoljstvo svoga Gospodara i zaslužio Njegovu počast.
2. U postu je trening suzdržanosti duše i kontrole nad njom i to je put do njenog čišćenja i spasa.
 3. Od mudrosti posta je činjenica da je on razlog bogobožnosti kada postač uradi ono što je stavljeno u obavezu, i ovo je najveći cilj posta.
 4. Od mudrosti posta je spoznaja bogatog vrijednosti Allahove blagodati bogatstva prema njemu, pa zahvaljuje svome Gospodaru na Njegovim blagodatima, te se sjeća svoje braće siromaha i suosjeća sa njima.
 5. Od mudrosti posta je svaka zdravstvena korist koja nastaje kao rezultat smanjivanja količine unesene hrane i time olakšavajući prehrambenom sistemu određeni vremenski period.
 6. Od koristi posta je činjenica da čovjeka navikava na strpljivost, podnošenje i čvrstinu.
 7. Od koristi posta je to što olakšava pokornom činjenje pokornih djela.
 8. Od koristi posta je činjenica da čini srce mekanim i otklanja njegovu krutoću kao što odbacuje sve što ga okupira.
 9. Od koristi posta je to što usađuje u srcu insana ljubav prema pokornostima i mržnju prema grijesima i to zastalno.

10. Od koristi posta je to što je odličan put ka promjeni, jačanju volje, razlog visoke etike i što donosi sa sobom duševni smiraj, uz to što se smatra velikom pojavom od mnogih koje ukazuju na jedinstvo islamskog ummeta.
11. Od koristi posta je to što smanjuje žestinu strasti i oslabljuje je.
12. Od koristi posta je to što navikava insana na sistem i preciznost u terminima kao i brigu o vremenu.

Jedanaesto: Adabi i sunneti posta

1. Požurivanje sa prekidom posta kad se utvrdi zalazak sunca, jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ljudi neće prestatiti biti u hajru i dobru sve dok budu požurivali sa iftarom"*. Muttefekun alejhi.
2. Iftariti se sa svježim datulama, ako ne onda običnim, a ako nema ni njih onda vodom, jer se je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, iftario na svježim datulama prije nego što bi klanjao, pa ako ne bi imao svježih uzeo bi obične datule, a ako ni toga ne bi imao popio bi nekoliko gutljaja vode. (Predaju je zabilježio Tirmizi, a Albani je ocijenjuje vjerodostojnom)
3. Dova prilikom iftara, jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Doista, postač kod svoga iftara ima dovu"*

koja se ne odbija". (Hadis bilježi Ibn-Madže, a Busajri ga ocijenjuje vjerodostojnim) A Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bi prilikom iftara rekao: *"Nestalo je žeđi, navlažile su se vene, i upisana je nagrada, inšallah"*. (Hadis bilježi Ebu-Davud, a Darekutni ga smatra dobrim)

4. Odgađanje sehura i ustrajavanje na tome, jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Sehurite, jer je u sehuru bereket"*. Prenosi Enes od Zejda b. Sabita, radijellahu anhuma, da je rekao: *"Sehurili smo se sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, a zatim je otišao na namaz"*. Rekao je Enes: *"Koliko je bilo vremena između ezana i sehura?"* Rekao je Zejd: *"Koliko je potrebno za proučiti pedeset ajeta"*. Muttefekun alejhi.
5. Čuvanje jezika i ekstrema od harama, jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Post je štit, pa kada bude dan posta nekog od vas, neka ne priča ružnim govorom i neka ne čini nepravdu, pa ako ga neko od ljudi napadne ili opsuje neka kaže: "Ja sam postač"*". Muttefekun alejhi. I jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko ne napusti lažan govor i rad po njemu te nepravdu, pa Allah nema potrebu za njegovim ostavljanjem njegove hrane i pića"*. (Hadis bilježi Buhari)

6. Iftarenje postača, jer je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko nahrani postača ima istu njegovu nagradu bez da se postaču bilo šta umanjuje od njegove nagrade"*. (Hadis bilježi Tirmizi i ocijenjuje ga vjerodostojnim)
7. Udjeljivanje i mnoštvo sadake. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bi bio najveći udjeljivač, a najviše bi udjeljivao u mjesecu ramazanu kada bi se sastajao sa melekom Džibrilom, pa sa njim studirao Kur'an, i tada bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, - kada bi se sastajao sa Džibrilom - najviše udjeljivao od dobara, više od poslanog povjetarca. Muttefekun alejhi.
8. Mnoštvo čitanja Kur'ana, jer je ramazan mjesec Kur'ana, a melek Džibril bi podučavao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, Kur'anu svaki dan u mjesecu ramazanu. Prijašnje dobre generacije bi davale prednost čitanju Kur'ana u ramazanu nad ostalim ibadetima. Zuhri bi znao reći kada bi nastupio ramazan: *"Ovaj mjesec je čitanje Kur'ana i nahranjivanje hranom"*.
9. Noćni namaz, jer je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, podsticao na noćni namaz u ramazanu, i rekao je, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko provede ramazan (klanjajući noćni namaz) u imanu (vjerovanju) i*

računajući nagradu bit će mu oprošteni prijašnji grijesi". Muttefekun alejhi.

Nema smetnje da žene prisustvuju noćnom namazu (teraviji) uz uslov da izađu šerijatski obučene a ne razgolićene i ukrašene ukrasima, kao i ne namirisane te da se ne gužvaju sa ljudima na putu prilikom izlaska iz mesdžida.

10. Traganje za noću Lejletul-kadra te njeno oživljavanje ibadetom, jer je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, podsticao na traganje noći Lejletul-kadra, i rekao je, sallallahu alejhi ve sellem: *"Tragajte za noću Lejletul-kadra u neparnim noćima zadnjih deset dana mjeseca ramazana"*. (Muttefekun alejhi)

I rekao je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: *"Ko provede Lejletul-kadr (klanjajući noćni namaz) u imanu (vjerovanju) i računajući nagradu bit će mu oprošteni prijašnji grijesi"*. Muttefekun alejhi. A njeno oživljavanje biva noćnim namazom, čitanjem Kur'ana, zikrom, dovom, traženjem oprosta kao i pokajanjem Allahu Uzvišenom, jer se prenosi od Aiše, radijellahu anha, da je rekla: *"Rekla sam: "O Allahov Poslaniče, šta kažeš ako budem znala kada je Lejletul-kadr, šta ću izgovarati u njoj?"* Rekao je: *"Reci: "Allahu moj, Ti opraštaš, voliš praštanje, pa oprosti*

mi''''''. (Hadis bilježi Tirmizi i rekao je: dobar, vjerodostojan)

11. I'tikaf, jer je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, provodio vrijeme u i'tikafu zadnjih deset dana mjeseca ramazana. Muttefekun alejhi. Dozvoljeno je ženi da boravi u i'tikafu uz uslov nepostojanja fitne; zbog hadisa Aiše, radijellahu anha, u kojem kaže: "Žena od žena Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je bila sa njim u i'tikafu dok je bila u stanju istihaze, vidjela bi žuti i crveni iscjedak, a možda bi ispod sebe stavila tast (vrsta posude) dok bi klanjala" (Hadis bilježi Buhari)

I obavezno mora postojati posebno mjesto za žene u i'tikafu kako ih niko od ljudi ne bi vidio. Također je obavezna da traži dozvolu za i'tikaf od velije poput muža i drugih kao što je uslov da u njenom i'tikafu ne bude šteta po nju ili njenu djecu ili muža i druge kojima je njena briga potrebna.

12. Umra u mjesecu ramazanu, a dokaz za pohvalnost Umre u ovom mjesecu su riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: *"Umra u mjesecu ramazanu je jednaka Hadždžu"*, ili je rekao: *"Jednaka Hadždžu sa mnom"*. (Hadis bilježi Buhari)

Dvanaesto: Pomoćna sredstva za ženu u radu na pokornostima

1. Strah od Allaha, subhanehu ve te'ala, te ubjeđenje da On zna i vidi i čuje sve govore, djela i tajne.
2. Mnoštvo spominjanja Allaha Uzvišenog, i to obuhvata opšti i ograničeni zikr.
3. Izbjegavati sve što odvođi od cilja i što čini srce krutim i što insana odvođi od onog radi čega je stvoren.
4. Izbjegavati loše prijateljice.
5. Boravak žene u njenoj kući i da ne izlazi osim radi prijekne potrebe.
6. Neostajati budnom do kasno, jer spavanje po noći olakšava ustati rano pred kraj noći, te umanjuje san tokom dana.
7. Čuvanje jezika od ogovaranja, zavade, laži i potvore.
8. Biti svjesnom o vrijednosti vremena te njegovom korištenju u ono što koristi, kao i otpočinjanje sa najbitnijim stvarima pa zatim onim manje vrijednim.
9. Osjećajući veličinu i stepen mjeseca i mnoštvo njegovih koristi.
10. Obnavljanje tevbe ili pokajanja, te neočajavati zbog grijeha i grijeha.

Allaha Velikog i Moćnog molimo da usmjeri sve muslimane i muslimanke ka onom što On voli i čime je

On zadovoljan, i naša posljednja dova je: "Hvala Allahu
Gospodaru svih svjetova".